

ORKDAL

Nr 1 – 2006
56. ÅRGANG

menighetsblad

Ny sesong i Søvassli Fjellkirke

Tross oversvømmelse i kjelleren i slutten av januar, er Fjellkirka klar til å ta imot gjester. Fra 12. mars vil det være gudstjeneste hver søndag fram til og med påske. I påsken er det samlinger også på skjærtorsdag og langfredag.

Oversvømmelsen i kjelleren var så omfattende at overnatting og servering i den etasjen blir umulig, men kaffe og vafler skal gjestene få likevel, lover styret for Fjellkirka.

Nytt tiltak i trosopplæringa: Streetjazz på Grøtte

Mandag 6. februar startet 13 jenter og gutter opp med dansetimer i gymsalen. Tanya og Hans Jakob Winsnes fra Melhus instruerte, og danserne øvde inn trinn og armbevegelser i raskt tempo.

Menighetspedagog Inger Synnøve Gjære delte ut frukt og bibelbiter i pausen. Tiltaket fortsetter de fleste mandager fram til påske, og er for 10-åringer og KorAktiv-medlemmer.

Orkdalinger skriver kirkehistorie

Kåre Gjønnes og John Egil Bergem har vært med på å utarbeide to viktige dokumenter for kirken, henholdsvis stat-kirkeutredningen og lerenemndas utredning om homofiles plass i kirken.

Vi lar begge oppsummere arbeidet de har deltatt i.

Se side 4 og 5.

Treningsprogram for sjelen

Fasten er kirkens treningsprogram for sjelen, - utprøvd gjennom to tusen års erfaring.

Ordet "faste" betyr "å holde fast på". Mange forbinder det med unyttig regelfromhet og kroppsforaktende selvplageri, ikke uten grunn. Fasten kan forvrenges. Det skjer når den blir et mål i seg selv, ikke et middel.

Vår kultur flommer over av treningsprogrammer - for kroppen. Fasten er kirkens treningsprogram for sjelen, - utprøvd gjennom to tusen års erfaring. Kristen faste er å øve seg i å gå fra grådighet til barmhjertighet, fra utukt til kjærlighet, fra hovmod til ydmykhet, fra hat til tilgivelse, fra fråsing til enkelhet, fra misunnelse til glede på andres vegne, fra svartsyn til håp, fra vrede til vennlighet, fra splitthet til samling.

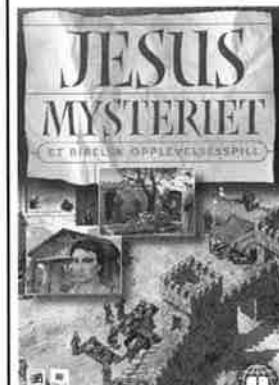
Faste kan også betraktes som medisin. Faste er å søke det som er nødvendig i livet, og sette grenser for det unødvendige. Det er en effektiv medisin for vår tids forbrukerverden. Den religiøse fasten svarer nært med samfunnets økende erkjennelse av at det er nødvendig med et oppbrudd, fra forbruk og til rettferdighet, for livets skyld.

Faste er religiøs språkbruk, vanskelig tilgjengelig for mange og vår kultur har ikke lenger fastetidens tradisjoner å gå inn i. Det er et kollektivt tap, men samtidig en situasjon som gir frihet til å skape fasteregler som gir ny mening. Fasten har tre hovedøvelser:

Jesuスマsteriet – dataspill for barn

Jesuスマsteriet er et nytt og spennende dataspill for barn fra 7 til 15 år. I dette spillet kan du gå omkring på stedene der Jesus gikk. Du er utsendt som agent for å løse

mysteriet om Jesus: Hvem er han, og hva vil han? Følg sporene hans og lære mer om det han har sagt og gjort! Hjelp den lamme mannen opp på taket så han kan føres ned foran Jesu føtter. Og finn apostelen Peter så han kan fortelle deg hva som skjedde med Jesus! Spillet koster kr. 398,- og kan kjøpes på bibelbok.no

**forsakelse
bønn
gode gjerninger.**

Hvordan finne kollektive og individuelle uttrykk for dette som setter oss i bevegelse? Som i alle treningsprogrammer gjelder det å ikke begynne for ambisiøst, men å finne de små skrittene som er mulige, og gå dem ett for ett.

Fastetiden er en åndelig reise med påsken som mål. Den varer 40 dager fra askeonsdag (i år 1. mars) til påskeaften. Dypest sett handler den om Jesu etterfølgelse. Om å gå hans vei gjennom kamp mot det onde og lidelse til seier.

**Nådefulle Gud,
Du kalte oss frem av jordens støv;
Du gjorde krav på oss for Kristus gjennom dåpens
vann.**

Se til oss i det vi går inn i disse 40 dager

Merket med aske,

**Og velsign vår reise gjennom fastens ørken
Til gjenfødelsens kilde.**

Må vår faste være hunger etter rettferdighet;

Våre almisser, å skape fred;

**Vår bønn, en lovsang fra ydmyke og takknemlige
hjerter.**

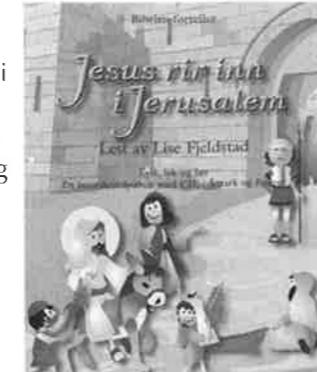
Alt vi gjør og ber skjer i Jesu navn,

**For ved hans kors utroper du din kjærlighet fra
evighet til evighet.**

**Fra Catholic Household Blessings and Prayers,
Oversatt av Peder Solberg, Over Alt.
Kilde: kirken.no**

Lise Fjeldstad leser bibelhistorier på CD

Bibelskapet har gitt ut seks lydbøker med bibelhistorier for barn, lest av skuespiller Lise Fjeldstad. Med CD-en følger også en liten plansje med flyttbare figurer og et teksthæfte. Her kan barn og voksne sammen følge historien om Adam og Eva, Noahs ark, underet i Sivsjøen – og historien om da Jesus ble født, da Jesus mettet fem tusen og da han red inn i Jerusalem. Hver av lydbøkene koster kr. 85,- og kan kjøpes i netthandelen bibelbok.no

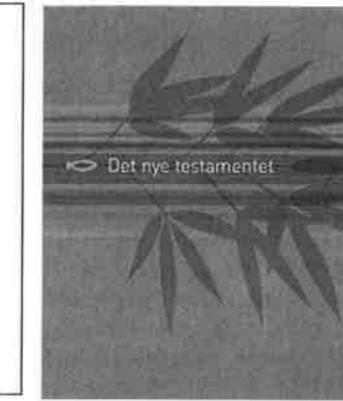

Fader Vår – eller Vår Far

Den nye utgaven av Det nye testamente som etter hvert er kommet i bruk også hos oss, er interessant lesning. Vi var spent på hvordan det kjente og kjære Fader Vår ser ut nå. Det fikk vi svar på, og noen endringer er det. Samtidig fikk vi tilgang til en del utgaver av Fader Vår som har vært brukt de siste hundreårene. Noen av dem viser vi her. Og selv om vi heretter må venne oss til å be Vår Far, har ikke Bibelskapet noen planer om å kalte bønnen noe annet enn Fader Vår. Men trolig vil uttrykket "Herrens Bønn" bli betegnelsen vi kommer til å bruke mer og mer.

Endelig godkjent tekst 2005, bokmål

Vår Far i himmelen!
La navnet ditt helliges.
La riket ditt komme.
La viljen din skje på jorden
slik som i himmelen.
Gi oss i dag vårt daglige brød,
og tilgi oss vår skyld,
slik også vi tilgir våre skyldnere.
Og la oss ikke komme i fristelse,
men frels oss fra det onde.
For riket er ditt,
og makten og æren i evighet. Amen

Endelig godkjent tekst 2005, nynorsk

Vår Far i himmelen!
Lat namnet ditt helgast.
Lat riket ditt koma.
Lat viljen din råda på jorda
slik som i himmelen.
Gjev oss i dag vårt daglege brød,
og tilgjev oss vår skuld,
slik vi òg tilgjev våre skuldmenn.
Og lat oss ikkje koma i freisting,
men frels oss frå det vonde.
For riket er ditt,
og makta og æra i all æve. Amen

vaart.
Og ettergjev oss skuldi vaar,
som me òg gjer med skuldmennan
vaare!
Og før oss inkje ut i freisting.
Men frels oss fraa det vonde.

NO 1819/30

Vor Fader, du som er i Himmelen!
Helligt vorde dit Navn;
komme dit Rige;
ske din Villie,
som i Himmelen, saa og paa Jorden;
giv os i dag vort daglige Brød;
og forlad os vor Skyld,
saa som vi og forlade vore Skyldnere;
og led os ikke ind i Fristelse,
men fri os fra det Onde;
thi dit er Riget og Kraften og
Herligheten i Evighed.
Amen.

NT 1899 nynorsk

Fader vaar, du som er i himmlom!
Ditt Namn verte helgat!
Ditt rike kome!
Din vilje verte
som i himmelen, so og paa jordi!
Giv oss i dag vaart daglege Brød!

Og forlat oss vaar Skyld,
liksom me forlat deim,
som er oss skulduge!
Og før oss ikkje inn i Fristelse!
Men frels oss fraa det vonde!
For ditt er Riget og Magti og Æra i alle
Æva. Amen.

Resen-Svanings oversettelse 1607/47

Vor Fader, du som est i Himmelen;
helligt vorde dit Navn;
komme dit Rige;
ske din Villie,
som i Himmelen, (saa) og paa Jorden.
Giv os i dag vort daglige Brød;
og forlad os vore Skylder
saa som vi og forlade vore Skyldnere;
og led os ikke i Fristelse
men frie os fra det onde
thi dit er Riget og Kraften og
Herligheten i Evighed.
Amen.

Alexander Seippel, Matteusevangeliet 1915

Far vaar i himmelen.
Lat ditt namn helgast!
Lat ditt rike koma!
Lat din vilje raada
paa jordi, som i himmelen!
Gjev oss i dag det daglege braude

NO 1938 nynorsk

Fader vår, du som er i himmelen!
Lat namnet ditt helgast;
lat riket ditt koma;
lat viljen din råda
på jordi so som i himmelen;
gjev oss i dag vårt daglege brød;
og forlat oss vår skuld,
som me og forlet våre skuldmenn;
og før oss ikkje ut i freisting;
men frels oss frå det vonde.
For riket er ditt,
og makti og æra i all æva. Amen.

Orkdalingar skriver kirkehistorie

Kåre Gjønnes og John Egil Bergem har begge vært med på store utredningsarbeider for kirken. Gjønnes har ledet stat – kirkeutvalget. 31. januar, etter to og et halvt års arbeid ble sluttdokumentet offentliggjort. Bergem har vært medlem i kirkens lerenemnd som 20. januar la fram sin utredning hvorvidt homofilt samliv skal godtas i kirken. Utredningene har ut fra sakenes natur og tyngde preg av å være kirkehistoriske.

Begge dokumentene inneholder mye bakgrunnsstoff som bør leses, ut over konklusjonene. Dokumentene kan lastes ned med utgangspunkt i denne adressen: www.kirken.no. Nå ligger det en lang og grundig debatt foran, som alle inviteres til å ta del i.

Stat – kirkeutredningen

Kåre Gjønnes sier til menighetsbladet at det har vært både en utfordrende og interessant oppgave å lede stat-kirkeutvalget. Sammensexningen av utvalget var i seg selv krevende, med representer fra de frikirkelige, muslimene og Human-ekstisk Forbund. Men hva kunne de bidra med i komitéarbeidet?

- Det har som sagt vært krevende, men også en stor berikelse. De enkelte av utvalgets medlemmer har bidratt med synspunkt og meninger fra sitt sted. Jeg er overbevist om at alle har fått større forståelse for andres meninger. Vi har lært å lytte på en ny måte. Jeg håper at hele prosessen framover kan øke respekten for ulike trosvetninger og livssyn.

Lyttet og lært

Selv erfarte Gjønnes at også han personlig gjennom å lytte har fått større forståelse for andre. - Vi lever sammen i landet vårt, derfor er det så viktig å respektere religionsfrihet og retten til å velge.

Kristendommen er jo tuftet på retten til selv å velge, sier han.

- Hva sier disse "andre" om sine erfaringer?

- Dette er de selv best til å kunne svare på, men alle ga vi uttrykk for at vi ville savne muligheten til å samles på denne måten når arbeidet var ferdig. Utfordringen til å strekke oss etter felles samlende løsninger kom også klart til uttrykk fra mange.

Det gjelder "våres kirke"

85 % av det norske folk er medlemmer av Den Norske Kirke. Det er stor forskjell hva kirken betyr for den enkelte av disse, mener Gjønnes.

- Noen "tror mye" – andre "tror lite", og noen er helt likegyldige. Men nå opp-

lever vi at når debatten kommer om kirken, så får vi et stort engasjement. Så jeg tror at folk flest føler at kirken er "våres kirke". Så blir det kirkens utfording å virkelig gjøre kirken som trossamfunn.

Gjønnes ønsker seg stort engasjement for saken i tiden som kommer. - Jeg håper at utvalgets utredning blir lest både av enkeltmedlemmer av kirken og av organisasjoner. Flertallet i utvalget har lagt vekt på å finne løsninger som er samlende og ikke splittende.

- Vi har lagt vekt på at kirken skal bli et eget rettsobjekt som kan styre i eget hus og utnevne sine ledere som

trossamfunn. Vi har også lagt vekt på at eneste kriterium for medlemskap skal være døpen og at kirken skal være en åpen, inkluderende kirke som skal være tilstede i hele landet vårt. Flertallets forslag vil bety at vår kirke vil bli lik i sin organisasjon som i de fleste andre nordiske land.

- Når vi nå starter denne debatten er det viktig å heve blikket, dette er med å tegne kirkehistorie langt inn i fremtiden i spørsmålet om forholdet mellom stat og kirke. Dette er et viktig spørsmål i tiden som kommer. Til slutt, flertallet i utvalget foreslår også en egen verdiparagraf i

Fakta om stat-kirkeutvalgets utredning

Saken: Fremtidig organisering av Den Norske kirke

Konklusjon: Utvalgets flertall på 18 medlemmer anbefaler at dagens statskirkeordning oppheves og at det etableres en ny kirkeordning for Den norske kirke. Et flertall på 14 medlemmer anbefaler at Den norske kirke organiseres som en lovorankret folkekirke. 4 medlemmer anbefaler at Den norske kirke organiseres som en selvstendig folkekirke. To medlemmer anbefaler at dagens statskirkeordning videreføres innenfor dagens grunnlovsbestemmelser.

Veien videre: Høring, debatt, muligens folkeavstemning, Stortinget avgjør. Grunnlovsendringer må i 2 ulike Storting.

Grunnloven, som viser til de kristne og humanistiske verdier som vår nasjon historisk har bygget på.

De ba for meg

- Hva har du hørt fra vanlige kirkemedlemmer i denne tiden?

- Det er få som har kommet med innspill. Det er kanskje naturlig, dette er en utredning som nå skal debatteres. Men ganske mange har gitt uttrykk for at de har bedt for meg i denne prosessen.

Tekst: Oddbjørn Stjern

Lerenemnda

Kirka har ikke endra syn.

Lerenemnda har arbeidd med homofil-spørsmålet i tre år, og delte seg akkurat på midten i konklusjonen om homofilt samliv skal godtas som etisk legitimt i vår kirke. Dette betyr ikke at Den norske kirke nå har innført et nytt syn på homofilt samliv. Utredningen vil i tida framover bli drøfta i kirkelige organer, og det er Kirkemøtet som må gjøre vedtak om eventuelt innføring av velsigning av homofilt partnerskap og om eventuelt homofilt samboende kan tilsettes som prester. Dette kan først skje på Kirkemøtet i 2007.

Derfor gjelder fortsatt vedtaket fra Kirkemøtet i Trondheim i 1997 om at homofilt samliv ikke er i samsvar med kirka si lære, og dette synet skal legges til grunn for forkynnelse, undervisning

og tilsettingspraksis i kirka.

Enighet om at Bibelen avviser homofilt samliv.

Heile lerenemnda er enige om at de bibelske tekstene som omhandler sek-suelt samliv mellom to av samme kjønn er klart avvisende til dette. Men til tross for at bibeltekstene avviser homofilt samliv som rett, så deler nemnda seg i spørsmålet om denne avvisingen er forpliktende for oss i dag. De som vil godta homofilt samliv legger vekt på at Jesus Kristus er sentrum i Bibelen, og at Jesu møte med mennesker er forbilde for oss til alle tider. Kravet til nestekjærlighet er overordna andre bud og bibelord, og i lys av Jesu eksempel må alle mennesker møtes med barmhjertighet og respekt, slik at deres verdighet bekreftes. Med denne tankegangen konkluderer de med at kirka ikke kan fortsette å si nei til homofilt samliv.

Litt overraskende for oss her i Nidaros er det at biskopen vår, Finn Wagle, slutter seg til gruppa i lerenemnda som argumenterer for kirkelig aksept av homofilt partnerskap.

Uenighet om hvordan Bibelen og Jesu forbilde skal være forpliktende for oss i dag.

De som fortsatt vil hevde at Bibelens nei til homofilt samliv er forpliktende for oss i dag ser bibelorda om homofili i sammenheng med sentrale motiver i Bibelen som heilhet. Gud har skapt mennesket til mann og kvinne og kjønnsdifferensieringa er uttrykk for en orden i skaperverket. Mann og kvinne er til for hveran-

dre og skal føre slekta videre, og det er i denne ramma det seksuelle samlivet hører heime. Jesu forbilde viser at han møter menneske med kjærlighet og respekt, sjøl om han ikke godkjerner alle deres handlinger. (Overtollerens Sakkeus. Den samaritanske kvinnen)

Splittelse?

Lerenemnda vurderer konsekvensene av å leve med to motstridende syn på homofilt samliv i kirka. Nemnda er enig om at ulike syn ikke trenger å splitte kirka. Men sluttkapitlet i uttalelsen viser at det har vært svært ulike syn i nemnda på hvor alvorlig uenigheten må vurderes. Noen mener uenigheten rent faktisk vil kunne splitte presteskapet og kirkefolket og gjøre det umulig i noen tilfeller å samles til felles gudstjeneste i en menighet.

John Egil Bergem, advokat og aktivt kirkemedlem i Orkanger menighet, var en av fire leke medlemmer (ikke fagteologer) i Den norske kirkes lerenemnd.

Han har vært medlem i Arbeidsutvalget sia nemnda ble opprettet i 1988! Derfor har han hatt en viktig rolle i prosessen fram mot uttalelsen om homofili som ble lagt fram 20. januar.

- John Egil Bergem, du meiner fortsatt at det ikke finst nok grunnlag for kirka til å endre syn i spørsmålet om homofilt samliv. Hva er det mest tungtveiende som får deg til å ha dette synet?

Fakta om lerenemndas uttalelse

Saken: Skrifteståelse og skriftbruk med særlig henblikk på homofilsaken

Konklusjon: Et knapt flertall åpner for at samlevende homofile kan ha vigslede stillinger i kirken, noe som innebærer fullt aksept for homofilt samliv. Enkeltpersoner og grupper i lerenemnda har lagt inn særmerknader til de ulike oppsummerende ledd.

Veien videre: Høring, debatt, avgjøres av Kirkemøtet, noen år fram i tid.

- Det er vanskelig å peke på ett avgjørende moment. Mitt standpunkt beror på en samlet vurdering av argumentene,

- Hvordan har du opplevd å arbeide med dette spørsmålet i lerenemnda?

- Det har vært interessant og lærerikt, men også utfordrende og arbeidsomsatt. Det har selvsagt også vært en belastning å arbeide intens med et såpass betent spørsmål innenfor kirken over så lang tid.

- Lerenemnda har arbeidd med flere tunge saker i din tid som medlem. Hva har du lært av prosessene i nemnda?

- Som lekemann har jeg naturligvis lært mye teologi. Begge de sakene jeg har vært med på å sluttbehandle har berørt spørsmålet om homofilt samliv. Dette har gitt meg mye kunnskap om homofili og homofiles situasjon. Men så må jeg også si at jeg har lært å kjenne mange dyktige, inspirerende og vennlige kolleger som verken lever opp til mytene om kirkelige mørkemann eller hengenhoder.

- Trur du det går an å leve med at kirka vedtar å ha to likestilte syn i spørsmålet om homofilt samliv?

- Lerenemnda har ikke truffet noe vedtak, men gitt en uttalelse uten noen formell votering. I en luthersk kirke er det ikke noe organ som kan vedta laren. Men andre organer i kirka må treffe beslutningene om hvilken praksis kirken skal ha på dette området. Jeg har vanskelig for å se at det er mulig å ha mer enn en praksis, men det utelukker ikke at man kan leve med flere syn slik vi faktisk gjør i andre saker.

Tekst: Birger Foseide:

INFORMASJON

RETURADRESSE:

Orkdal Kirkekontor, 7320 Fannrem

- vi går i kirka

26. febr – Søndag før faste

Orkdal kirke kl 11

Gudstjeneste. Birger Foseide

Moe kirke kl 11

Gudstjeneste. Oddbjørn Stjern

1. mars – Askeonsdag

Orkdal kirke kl 19

Gudstjeneste. Birger Foseide

3. mars – Fredag

Orkanger kirke kl 18-21

Åpen kirke

5. mars – 1. søndag i faste

Ulvåshytta kl 11

Sportsandakt. Pål Ove Lilleberg

12. mars – 2. søndag i faste

Orkdal kirke kl 11

Gudstjeneste. Birger Foseide. Tale: Egil Sjaastad

Moe kirke kl 11

Gudstjeneste. Oddbjørn Stjern

Søvasskjølen fjellkirke kl 12

Gudstjeneste. John Egil Bergem

19. mars – 3. søndag i faste

Orkanger kirke kl 10:30: Skriftemål

kl 11:00. Gudstjeneste.

Oddbjørn Stjern

Geitastrand kirke kl 11

Gudstjeneste. Pål Ove Lilleberg

Søvasskjølen fjellkirke kl 12

Gudstjeneste. Jostein Høivik

Orkdal kirke kl 19

Kveldsmesse. Birger

Foseide. Misjonsgruppa for NLM

26. mars – Marias Budskapsdag

Moe kirke kl 11

Gudstjeneste. Åse Rugland

Søvasskjølen fjellkirke kl 12

Gudstjeneste. Birger Foseide.

Utfartsdag for Orkdal menighet.

KorAktiv deltar.

2. april – 5. søndag i faste

Orkdal kirke kl 11

Gudstjeneste. Åse Rugland

Orkanger kirke kl 11

Gudstjeneste med mye allsang.

Pål Ove Lilleberg.

Søvasskjølen fjellkirke kl 12

Gudstjeneste. Oddbjørn Stjern

7. april – Fredag

Orkanger kirke kl 18-21

Åpen kirke

Orkdal kirkelige fellesråd

2006 – 2009

"Fellesrådet" består av representanter fra hvert menighetsråd og har både praktisk og økonomisk ansvar for driften av kirkene og kirkevirksomheten i prestegjeldet. De kommunale midlene tildeles fellesrådet, og stillinger som kirkeverge, kirketjenere, klokkekere, kontorpersonele, kantorer, diakon og kateket har fellesrådet som arbeidsgiver (prestene er tilsatt og lønnes av bispedømmerådet). Fellesrådet har videre ansvar for drift og vedlikehold av kirker og kirkelige anlegg.

Ta gjerne kontakt med fellesrådet om du har noe på hjertet. Følgende er faste medlemmer:
Fra Geitastrand menighet: Ingebrikt Kvernmo, Rikard Kvernmo. Fra Orkanger menighet: Inger Williams, Aage Olav Svendgård. Fra Orkdal menighet: Anne Marie Aune, Olav Sjømæling. Fra Orkland menighet: Kari E. Tronnvoll, Noralf Ljøkje. Fra Orkdal kommune: Arne Grønset. Andre: Prost Birger Foseide, Kirkeverge Finn Karlsen. Noralf Ljøkje er valgt til formann, Inger Williams til nestformann.

Menighetsbladets økonomi

Mange benyttet giroen som lå vedlagt julenummeret. Fortsatt kommer det inn gaver til bladet. Det er en stor glede å gå gjennom disse giroene. Her er det gaver fra kr. 50,- og oppover til kr. 500,-. Tusen hjertelig takk for håndslaget til Menighetsbladet.

Regnskapet for 2005 viser at utgiftene holder seg på samme nivå som 2004. Det koster oss i underkant av kr. 90.000,- å trykke bladet og ca. kr. 47.000,- å sende det ut. Med noen få tilleggsutgifter kommer vi ut med en utgiftspost på kr. 138.000,-.

Noe urovekkende er inntekstsiden. Vårgaven endte opp med ca. kr. 50.000,- Det er kr. 10.000,- mindre enn året før. Resultatet av giroen som lå i julenummeret har så langt gitt det samme som året før dvs. ca. kr. 50.000,-.

Vi ender da opp med et regnskap hvor vi får ca. kr. 15.000,- i underskudd for å gi ut 6 nummer i året. Dette kan vi ikke fortsette med. Gaveinntektene fremover vil derfor være avgjørende. Må vi redusere antall utgivelser eller kan vi fortsette som før?

Giroen som var vedlagt julenummeret er fortsatt brukbar. Vær med å støtte opp om utgivelsen av bladet.. Gaver kan også settes inn på konto 4270.31.20010.

På forhånd takk.

POL